

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آموزش نقاشی برای همه

انتشارات دیموند بلورین

نویسنده: مارک ویلنبرینک، ماری ویلنبرینک
ترجمه: علی آقاجانی، پوریا حسینی
ویراستار: فاطمه آقاجانی

آموزش نقاشی برای همه

نویسنده: مارک ویلنبرینک، ماری ویلنبرینک

ترجمه: علی آقاجانی، پوریا حسینی

ویراستار: فاطمه آقاجانی

طراح و صفحه آرا: حامد حبیبی کسبی

مشخصات نشر: تهران، انتشارات دیموند بلورین، ۱۳۹۷

مشخصات ظاهری: ۱۷۲ صفحه

نوبت چاپ: اول

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ: نوتاش

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۱۰-۰۰۱-۸

ISBN: 978-622-210-001-8

نشانی ناشر: تهران، ابتدای خیابان شهید مطهری، خیابان لارستان، کوچه جلالیان، پلاک ۴۱

تلفن و دورنگار: ۸۸۹۲۸۶۶۰-۵

www.DIMORIN.ir

سرشناسه : ویلنبرینک، مارک، ۱۹۶۲ - م.

Willenbrink, Mark

عنوان و نام پدیدآور : آموزش نقاشی برای همه / نویسنده مارک ویلنبرینک، ماری ویلنبرینک ؛ ترجمه علی

آقاجانی، پوریا حسینی ؛ ویراستار فاطمه آقاجانی.

مشخصات نشر : تهران: دیموند بلورین ، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری : ۱۷۲ ص.: مصور.

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۲۱۰-۰۰۱-۸

وضعیت فهرست نویسی : فیبا

یادداشت : عنوان اصلی: Drawing for the absolute beginner : a clear & easy guide to

. successful drawing , c۲۰۰۶

موضوع : ترسیم و طراحی -- فن

Drawing -- Technique

شناسه افزوده : ویلنبرینک، مری، ۱۹۶۲ - م.

Willenbrink, Mary

شناسه افزوده : آقاجانی، علی، ۱۳۶۸ - ، مترجم

شناسه افزوده : حسینی چشمه‌ماکانی، پوریا، ۱۳۷۰ - ، مترجم

رده بندی کنگره : ۷۳۰ NC / ۸۲۹ ۱۳۹۷

رده بندی دیویی : ۲/۷۴۱

شماره کتابشناسی ملی : ۵۳۳۸۵۹۹

فهرست مطالب

۷	 مقدمه
۱۹	 فصل ۱ : طراحی اولیه و ترسیم
۳۷	 فصل ۲ : اصول نقاشی خوب
۶۹	 فصل ۳ : سایه‌روشن
۸۱	 فصل ۴ : تمرین تکنیک‌ها
۱۲۷	 فصل ۵ : ترکیب‌بندی
۱۳۷	 فصل ۶ : بیابید نقاشی کنیم

مقدمه

آیا یادتان هست زمانی را که بچه بودید و برای اولین بار ماژیکتان را برداشتید و نقاشی کشیدید؟ شاید حالا خودتان هم با سربلندی نقاشی‌های فرزندانتان را روی یخچال می‌چسبانید و نشان می‌دهید. شما نقاشی‌های آنها را دوست دارید چون حس آنها را در آن می‌بینید. شما روزی به توانایی‌های هنری خود هم باور داشتید ولی کم‌کم به آنها شک کردید. بر این باوریم که همه و از جمله شما هنرمند هستند.

مهارت‌های نقاشی تنها محدود به مداد و کاغذ نمی‌شود، بلکه می‌توانید آنها را در سایر هنرها هم به کار برید. وقتی نقاشی می‌کنید، این کار را از دید خودتان انجام می‌دهید. شما می‌توانید با استفاده از اصول این کتاب، مهارت‌های مشاهده‌ای خود را تقویت کنید. می‌آموزید از چه ابزاری استفاده کنید. از برخی ترفندها هم استفاده خواهید کرد تا نقاشی‌تان حرفه‌ای به نظر برسد.

اگر ابزار نقاشی را برداشته و فعال شوید، قطعاً بسیار پیشرفت خواهید کرد. این ابزار خلق شده‌اند تا مورد استفاده قرار گیرند. هرچه بیشتر تمرین کنید، شاهد بهبود کارهای هنری خودتان خواهید بود. امیدوارم باز همان علاقه‌ی دوران کودکی نسبت به نقاشی را باز یابید و به راحتی نقاشی کنید. نمی‌گوییم نقاشی‌تان را به یخچال بچسبانید ولی می‌توانید آن را نگه دارید و از دیدنش لذت ببرید. این کار اعتماد به نفس شما را نشان

می‌دهد و بیانگر پیشرفت شماست.

۱- مداد

۲- بلندکننده‌ی طول مداد

۳- پاک‌کن

۴- خط‌کش یا گونیا

۵- جامدادی

۶- تخته‌ی کوچک

۷- تخته‌ی بزرگ

۸- تخته‌ی نقاشی

۹- مداد تراش

شما برای نقاشی تنها به چند ابزار نیاز دارید.

تنها چیزی که نیاز دارید مداد و کاغذ است ولی برخی از سایر ابزارها نقاشی را راحت‌تر خواهند کرد.

استودیوی هنری

شما می‌توانید تنها با داشتن چند ابزار، استودیوی هنری خود را داشته باشید و در هر جایی نقاشی کنید. این استودیو را داخل پارک یا حتی سالن پذیرایی خودتان ببرید.

بنشینید تخته را روی زانو بگذارید و شروع کنید. کنار موضوع نقاشی بنشینید و همینطور که نقاشی را ادامه می‌دهید، آن را با موضوع نقاشی مقایسه کنید. مدادهای زیادی هستند که باید یکی از آنها را استفاده کنید. هر کدام از آنها ویژگی‌هایی دارند که شما را برای رسیدن به نتیجه‌ی خاصی کمک خواهند کرد. یکی از تفاوت‌های آنها، مغز آنهاست که ممکن

است از گرافیت، کربن یا چاکل ساخته شده باشد. من خودم از گرافیت خوشم می‌آید چون به راحتی می‌توان پاکش کرد. البته درجه‌ی توانایی‌های آنها هم با هم متفاوت است. مدادهایی که مغزشان از کربن ساخته شده رنگ‌های تیره‌تری دارند، ولی به راحتی پاک نمی‌شوند. مدادهای سیاه، هم همینطور.

مدادها

سختی مداد

سختی مداد هم در انتخاب، نقش بسیار مهمی دارد. مدادها در طول یک طیف از سخت به نرم تقسیم می‌شوند. ما در این کتاب از مدادهایی با مغز گرافیتی و با درجه‌ی سختی ۴ استفاده می‌کنیم. این طیف از مدادها باعث می‌شوند نیازی به نگهداری مدادهای دیگر نداشته باشید. مدادهای AB، رنگ‌های بسیار خوبی دارند، ولی آنقدر نرم هستند که پیوسته باید بتراشید. ما در این کتاب از مدادهای گرافیتی استفاده می‌کنیم. اما ممکن است شما بخواهید مدادهای دیگری را استفاده کنید. اگر می‌خواهید به نتیجه‌ی خوبی برسید، از مدادهایی استفاده کنید که در این کتاب پیشنهاد شده است، در غیر این صورت، منتظر هر نتیجه‌ای باشید.

مدادهای بدون چوب

این دسته از مدادها خیلی عالی هستند، ولی همیشه و خصوصا زمانی که آنها را در جیب بگذارید، احتمال شکستنشان بیشتر است. به جای استفاده از این مدادها، از مدادی استفاده کنید که اطراف هسته‌اش را چوب گرفته باشد.

بلندکننده طول مداد

برای راحتی کار، از بلندکننده طول استفاده کنید. این

وسیله به انتهای مداد متصل می‌شود و برای راحت‌تر کردن استفاده از مدادهایی است که بر اثر تراشیدن و استفاده مداوم طول آنها کاهش یافته است.

مدادهای فراری!

به جای مدادهایی که بدنه دایره‌ای دارند از مدادهایی استفاده کنید که بدنه آنها ۶ ضلعی است. چون مدادهای گرد ممکن است غلت بخورند و از شما دور شوند.

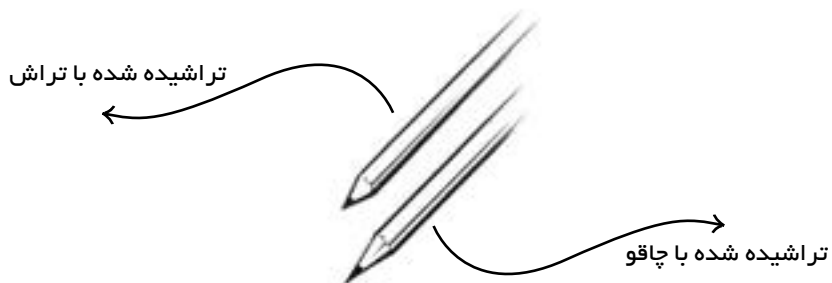
مدادها در انواع مختلف با درجه‌های سختی متفاوتی وجود دارند.

شما اگر می‌خواهید خطوط خوبی رسم کنید، باید از تراش استفاده کنید یا خودتان هم می‌توانید با یک چاقو مدادتان را بتراشید.

ساده‌ترین راه برای تیز نگه داشتن مداد، استفاده از تراش است. مداد را در یک دست به گونه‌ای بگیرید که نوکش از شما دور باشد. آنقدر آن را با چاقو بتراشید تا خوب تیز شود.

چاقوی تراشیدن مداد باعث می‌شود که میزان بیشتری از نوک مداد پیدا شود. اگر لازم بود که نوک بیشتری از مدادتان بیرون باشد آن را با چاقوی تراشیدن مداد بتراشید

شناسایی مدادها

برای جلوگیری از جستجوی پی‌درپی برای یافتن مداد، روی آن را با برچسب‌هایی مشخص کنید. برای این کار می‌توانید از لاک ناخن هم استفاده کنید و روی مداد را علامت بزنید. فقط توجه داشته باشید که روی نوشته‌های مداد، مخصوصاً نوشته‌های مربوط به میزان سختی مداد را نپوشانید.

نوک مداد را می‌توانید با پد تیز کننده تیز تر کنید

کاغذها و تخته نقاشی

کاغذهای نقاشی در اندازه و شکل با هم متفاوتند. این کاغذها معمولاً بین ۵۰ تا ۷۰ گرم وزن دارند.

اگر شما در اول راه هستید می‌توانید از تخته‌ها و پدهای کوچک استفاده کنید، ولی بعدها باید پد و تخته‌ی شما بزرگتر شود.

کاغذها را بیرون بیاورید و روی تخته نقاشی قرار دهید.

ممکن است بخواهید تمام نقاشی‌هایتان را نگه دارید، پس بهتر است از کاغذهای نقاشی متوسط استفاده کنید. میزان تیرگی و روشنی رنگ در یک نقاشی، بستگی به فشاری دارد که به مداد می‌آورید. پس بهتر است زیر کاغذ نقاشی، تخته‌ی محکمی قرار دهید. این سطح یعنی تخته‌های نقاشی سخت هستند و با فشار خم نمی‌شوند. این تخته‌ها سطحی سخت و خوب را برای نقاشی فراهم می‌کنند. معمولاً به همراه آنها گیره‌هایی به فروش می‌رسد که با آن می‌توانید کاغذ را ثابت نگه دارید.

کاغذ طراحی

می‌توانید از تخته نقاشی بزرگ و کوچک استفاده کنید. می‌توانید کاغذ طراحی خود را جدا کرده و روی تخته طراحی قرار دهید و به راحتی نقاشی کنید.

تخته‌های نقاشی دارای سطح نرم و سخت هستند.

تخته‌های نقاشی و طراحی دارای یک گیره در بالای تخته و یک کش پلاستیکی در پایین تخته هستند که باعث می‌شوند کاغذ روی تخته بدون حرکت قرار بگیرند.

کاغذ کپی و پسب کاغذی

از این کاغذها می‌توانید برای کپی کردن نقاشی استفاده کنید. کاغذ اصلی را زیر آنها قرار دهید، آن را با چسب کاغذی ثابت کنید و به راحتی و با دقت نقاشی کنید.

پاک‌کن‌ها

از پاک‌کن‌ها تنها زمانی که واقعا نیاز دارید استفاده کنید. هر بار که از پاک‌کن استفاده می‌کنید، امکان دارد کاغذ را خراب کنید.

پاک‌کن نرم

اولین پاک‌کنی که باید استفاده کنید پاک‌کن نرم است. اثری که این پاک‌کن‌ها روی کاغذ به جای می‌گذارند، خیلی کم است. اول تلاش کنید به جای جلو عقب کردن پاک‌کن روی کاغذ، آن را روی کاغذ فشار دهید. این کار آسیب کمتری به کاغذ می‌رساند.

پاک‌کن سفید

از این پاک‌کن‌ها تنها باید زمانی استفاده کنید که، پاک کردن خطوط خیلی سخت باشد. این پاک‌کن‌ها قویتر از نوع قبلی هستند. برداشتن اثر این پاک‌کن‌ها از روی کاغذ، کار بسیار آسانی است.

محافظ پاک‌کن

این ابزار از فلز نرم ساخته شده است و روی نقاطی قرار می‌گیرد که نباید پاک شوند. برای استفاده، آن را روی جایی که باید محافظت شود و پاک نشود قرار دهید و با دست دیگر قسمتی را که نیاز به اصلاح دارد پاک کنید.

از پاک‌کن سر مداد استفاده نکنید

از پاک‌کنی که سر مدادتان است استفاده نکنید.

این کار باعث می‌شود که رد پاک‌کن روی کاغذ

باقی بماند.

ابزار اضافی برای طراحی

علاوه بر این ابزار، ابزارهای دیگری هم هستند که تجربه‌ی نقاشی را برای شما لذت‌بخش‌تر می‌کنند.

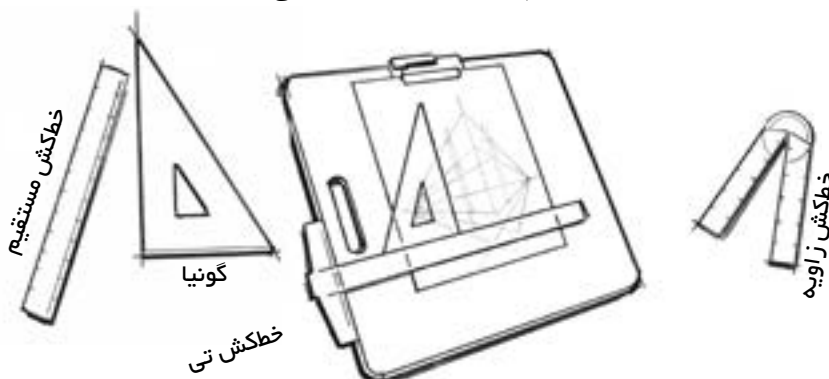
خط‌کش مستقیم: خط مستقیم یا لبه، ابزاری است که به شما کمک می‌کند بتوانید نقاشی‌های تکنیکی را، راحت‌تر بکشید. اگر می‌خواهید خوب از آن استفاده کنید، آن را روی کاغذ قرار دهید، جایش را آرام، کمی رنگ بزنید و بعد خط‌ها را پر رنگ کنید.

خط‌کش تی: این ابزار به شما در کشیدن خطوط عمودی، افقی، مورب و در نتیجه، در رسم نقاشی‌های تکنیکی کمک می‌کند.

خط‌کش زاویه: این ابزار می‌تواند به شما در کشیدن زوایا و اشکال مختلف کمک کند. برای کسب اطلاعات بیشتر در مورد این ابزار به صفحه ۳۰ مراجعه کنید.

گونیا: این ابزار چون بزرگ‌تر از خط‌کش است؛ راحت‌تر می‌توان با آن زوایا را رسم کرد.

تقسیم‌کننده‌ها: از این ابزار برای تقسیم‌بندی صفحات استفاده می‌شود.

تقسیم‌کننده مقداری:

از این ابزار، برای بزرگ یا کوچک کردن عکس‌ها استفاده می‌شود.

اندازه‌گیر حاشیه:

از این ابزار که قیمت بالایی هم ندارد، برای اندازه‌گیری حاشیه با اجسام سه بعدی یا اجسام مسطح مانند عکس‌ها استفاده می‌شود.

جعبه نور

این ابزار به شما کمک می‌کند که بدون کشیدن خطوط راهنما روی صفحه‌ی نقاشی، بتوانید آنچه می‌خواهید را رسم کنید.

آینه

از این آینه، برای مشاهده‌ی خود و اجزای صورت استفاده کنید. همچنین این ابزار به شما کمک می‌کند که کار هنریتان را در شکل معکوس هم ببینید. برعکس دیدن نقاشی به شما کمک می‌کند که دید تازه‌ای نسبت به آن داشته باشید.

تثبیت‌کننده

از این اسپری برای جلوگیری از خراب شدن نقاشی استفاده می‌شود. از این اسپری معمولاً روی نقاشی‌های کربنی یا زغالی استفاده می‌شود؛ چون معمولاً روی برگه پودر به جای می‌گذارند. برای نقاشی‌های این کتاب از ثابت‌کننده استفاده نکنید؛ چون شما با گرافیت نقاشی می‌کنید.

فصل ۱

فصل ۱

طراحی اولیه و ترسیم

طرح اولیه با خود نقاشی تفاوت دارد.

معمولا طرح اولیه (طراحی اولیه) برای این صورت می‌گیرد که بتوانید ابعاد و سایر وضعیت‌های آنچه می‌خواهید نقاشی کنید را بسنجید، حال این طرح اولیه ممکن است به کشیدن نقاشی بیانجامد یا نه. اما نقاشی یا رسم، وقتی اتفاق می‌افتد که شما می‌خواهید در نهایت یک کار هنری داشته باشید.

ممکن است یک طرح اولیه هیچگاه به مرحله نقاشی نرسد.

شما به عنوان فرد مبتدی، اگر بخواهید همان اول با نقاشی شروع کنید فشار بسیاری را تحمل خواهید کرد. انواع مختلفی از طرح اولیه وجود دارد طرح اولیه اعداد، خطوط و خطوط منحنی. بگذارید خطوط شما را راهنمایی کنند.

اول روی کاغذ خطوط افقی بکشید. این به شما در قرار دادن بخش‌های مختلف نقاشی در جای مناسب کمک می‌کند.

نگه داشتن مداد

شما باید بر اساس نوع خطی که می‌خواهید، مداد را در دست نگه دارید. ممکن است با خطوط به هم ریخته شروع کنید و بعد تمرکزتان بیشتر شود.

خب انواع مختلفی از گرفتن مداد وجود دارد، اصلاً شاید شما روش خاص خود را داشته باشید. شما قطعاً متوجه می‌شوید که فشار، بر نقاشی شما اثر بسیار می‌گذارد. به طور کلی هرچه بیشتر فشار بیاورید، خطوطتان تیره‌تر می‌شوند. مداد را طوری بگیرید که نسبت به کاغذ صاف باشد. ممکن است خطوط قبلی را خراب کنید پس دقت کنید.

کشیدن خطوط ضخیم جدا از هم

برای خطوط جدا از هم و ضخیم، از استفاده از مرکز مداد اجتناب کنید. در عوض، نوک انگشتان و انگشتان دست خود را روی بدنه مداد قرار دهید و پهنای نوک مداد را روی کاغذ قرار دهید. نوک انگشتان شما باید به آرامی روی مداد بنشینید و از سطح کاغذ کمی فاصله داشته باشد. این کار ممکن است باعث شکسته شدن نوک مداد شما شود، پس مراقب باشید.

شما برای باز کردن این خطوط از هم، باید از حرکت بازوی خود استفاده می‌کنید.

کشیدن خطوط ضخیم چسبیده به هم

با حرکت دادن انگشت اشاره خود به سمت نوک مداد و اعمال فشار بیشتر روی مداد می‌توانید این خطوط را رسم کنید. نوک انگشتان شما ممکن است بر روی سطح کاغذ قرار بگیرد.

ایجاد خطوط نازک کنترل شده

مداد را طوری بگیرید که بین شست، انگشت اشاره و انگشت وسط باشد. دست شما به آرامی روی کاغذ قرار می‌گیرد. برای